

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XI — Nr. 261

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 7 iunie 1999

SUMAR

	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
Decizia nr. 27 din 23 februarie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 97 alin. 1, 2 și 4 și ale art. 98 alin. 1, 2 și 4 din Legea nr. 26/1996 — Codul silvic	2-5	435.	— Hotărâre pentru autorizarea efectuării unei operațiuni refuzate la viza de control preventiv a Curții de Conturi	12
Opinie separată I	5-6	439.	— Hotărâre pentru revocarea din funcție a unui membru al Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor și numirea în funcție pe postul rămas vacant a altui membru	13
Opinie separată II	6-7		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
Opinie separată III	7-8	567.	— Ordin al ministrului finanțelor privind prospectul de emisiune al certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație cod 1011	13-14
Decizia nr. 29 din 23 februarie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 19 lit. d) și ale art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi.....	8-12	568.	— Ordin al ministrului finanțelor privind prospectul de emisiune al certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație cod 1012	15-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 27**

din 23 februarie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 97 alin. 1, 2 și 4 și ale art. 98 alin. 1, 2 și 4 din Legea nr. 26/1996 — Codul silvic

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Ion Bonini	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 97 alin. 1, 2 și 4 și ale art. 98 alin. 1, 2 și 4 din Legea nr. 26/1996, ridicată de Bulzan Gheorghe și de reprezentantul Ministerului Public de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara în Dosarul nr. 4.722/P/1997 al Curții de Apel Timișoara — Secția penală.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 21 ianuarie 1999, în prezența reprezentantului Ministerului Public și în lipsa părții, legal citată, fiind consemnate în încheierea din acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 26 ianuarie 1999 și, apoi, pentru 4 februarie 1999, pentru 9 februarie 1999 și, respectiv, pentru 23 februarie 1999.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 28 mai 1998, pronunțată în Dosarul nr. 4.722/P/1997, Curtea de Apel Timișoara a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 97 alin. 1, 2 și 4 și a art. 98 alin. 1, 2 și 4 din Legea nr. 26/1996, ridicată de Bulzan Gheorghe și de reprezentantul Ministerului Public de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara. În motivarea excepției Bulzan Gheorghe arată că art. 97 și 98 din Codul silvic prevăd infracțiuni săvârșite împotriva fondului forestier, infracțiuni a căror existență este condiționată de cuantumul pagubei produse, determinat în funcție de prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, încalcându-se astfel prevederile art. 23 alin. (9), ale art. 31 alin. (1) și (2) și ale art. 72 alin. (3) lit. f) din Constituție. Se arată, de asemenea, că prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior nu este definit prin norme prevăzute de legea

organică, ci singura referire la acest preț mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior se regăsește în Legea nr. 81/1993 privind determinarea despăgubirilor în cazul unor pagube produse fondului forestier, vegetației forestiere din afara fondului forestier situate pe terenurile proprietate publică și privată și economiei vânatului. Această lege, deși nu este o lege organică, prevede la art. 5 că prețul se stabilește de către Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, care nu a publicat prețul în raport cu care se fixează valoarea pagubelor în cazul comiterii unor fapte ce constituie infracțiuni.

Prin concluziile scrise, depuse la dosarul Curții de Apel Timișoara și susținute oral în ședința publică din 28 mai 1998, reprezentantul Ministerului Public de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara a solicitat, de asemenea, sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții legale. În opinia acestuia art. 97 alin. 1, 2 și 4 și art. 98 alin. 1, 2 și 4 din Codul silvic încalcă prevederile art. 31 alin. (1) din Constituție privind dreptul la informație. Se susține că, potrivit acestor texte, prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, ca element constitutiv al infracțiunii, este „stabilit printr-un act normativ al Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, care nu este publicat în Monitorul Oficial al României, astfel că norma de incriminare este neconstituțională“.

Exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate ridicate, instanța consideră că normele de incriminare cuprinse la art. 97 alin. 1, 2 și 4, precum și la art. 98 alin. 1, 2 și 4 din Legea nr. 26/1996 sunt neconstituționale, deoarece prețul mediu al metrului cub de masă lemnoasă pe picior, pe baza căruia se poate stabili prejudiciul, ca element constitutiv al infracțiunii, nu este publicat în Monitorul Oficial al României și este stabilit printr-un act normativ al Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că excepția de neconstituționalitate este nefondată. În motivarea acestui punct de vedere se arată că din examinarea prevederilor legale atacate, precum și ale art. 107 alin. 1 din aceeași lege rezultă că atât elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute la art. 97 alin. 1 și la art. 98 alin. 1

din Legea nr. 26/1996, cât și criteriile și cuantumul potrivit cărora acestea se determină sunt reglementate prin lege, astfel că nu pot fi apreciate ca neconstituționale prin raportarea lor la dispozițiile art. 23 alin. (9) și ale art. 31 alin. (1) și (2) din Constituție. Cu privire la prevederile art. 97 alin. 2 și 4 și ale art. 98 alin. 2 și 4 din Legea nr. 26/1996 se consideră, de asemenea, că excepția este neîntemeiată, întrucât textele respective reglementează două forme agravante ale infracțiunilor prevăzute la art. 97 alin. 1 și la art. 98 alin. 1, astfel încât problema juridică este aceeași ca și în cazul infracțiunilor reglementate de aceste alineate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

În temeiul art. 5 din Legea nr. 47/1992 Curtea Constituțională a solicitat și opinia Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului cu privire la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 97 alin. 1, 2 și 4 și ale art. 98 alin. 1, 2 și 4 din Legea nr. 26/1996.

În opinia Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, comunicată prin Adresa nr. 2.499/R.T./1998, se apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este nefondată, întrucât, potrivit legii, prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior este stabilit de acest minister, dar prin lege nu se prevede obligativitatea publicării lui. Se consideră că prețul mediu nu este un element constitutiv al infracțiunii, ci numai un criteriu pentru determinarea pagubei, de care depinde incriminarea faptei. În consecință, se consideră că principiile legalității incriminării și ale supremației legii, consacrate de Constituție, nu sunt încălcate prin dispozițiile legale care au format obiectul excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, opinia Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Această excepție are ca obiect dispozițiile art. 97 alin. 1, 2 și 4 și ale art. 98 alin. 1, 2 și 4 din Legea nr. 26/1996 — Codul silvic, care prevăd:

— Art. 97: *„Tăierea sau scoaterea din rădăcini, fără drept, de arbori, puieți sau lăstari din fondul forestier național sau de pe terenurile cu vegetație forestieră prevăzute la art. 6, dacă valoarea pagubei este de peste 5 ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior sau dacă valoarea pagubei este sub această limită, dar fapta a fost*

săvârșită de cel puțin două ori în interval de 2 ani, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă.

Dacă fapta a avut ca urmare o pagubă în valoare de peste 20 de ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pedeapsa este închisoarea de la 1 la 5 ani. [...]

Maximul pedepselor prevăzute la alin. 1–3 se majorează cu 3 ani, în cazul în care faptele au fost săvârșite în următoarele împrejurări:

- a) de două sau mai multe persoane împreună;*
- b) de o persoană având asupra sa o armă sau substanțe chimice periculoase;*
- c) în timpul nopții;*
- d) în arii forestiere protejate.“*

— Art. 98: *„Furtul de arbori doborâți sau ruși de fenomene naturale, ori de arbori, puieți sau lăstari care au fost tăiați ori scoși din rădăcini, cu sau fără drept, din fondul forestier național sau de pe terenurile cu vegetație forestieră prevăzute la art. 6, dacă valoarea pagubei este de peste 5 ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, ori dacă valoarea pagubei este sub această limită, dar fapta a fost săvârșită de cel puțin două ori în interval de 2 ani, se pedepsește cu închisoare de la 1 la 5 ani sau cu amendă.*

Dacă fapta a avut ca urmare o pagubă în valoare de peste 20 de ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani. [...]

În cazul în care furtul a fost săvârșit în împrejurările menționate la art. 97 alin. 4, maximul pedepselor prevăzute în alineatele precedente se majorează cu 3 ani.“

Prin excepția ridicată de Bulzan Gheorghe și de reprezentantul Ministerului Public de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara s-a invocat neconstituționalitatea acestor prevederi legale cu motivarea că, întrucât în lege nu se prevede care este prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă în raport cu care se stabilește valoarea pagubei și se determină existența infracțiunii, este încălcat principiul constituțional al legalității incriminării, consacrat de art. 23 alin. (9), potrivit căruia *„Nici o pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii“*, precum și de art. 72 alin. (3) lit. f) din Constituție, care dispune că infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora se reglementează prin lege organică. Se mai arată că singura referire legală la prețul mediu pe metru cub de masă lemnoasă pe picior se face la art. 5 din Legea nr. 81/1993 privind determinarea despăgubirilor în cazul unor pagube produse fondului forestier, vegetației forestiere din afara fondului forestier situate pe terenurile proprietate publică și privată și economiei vânatului, care nu este însă lege organică și care prevede că acest preț se stabilește de Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului. Pe de altă parte, în motivarea excepției de neconstituționalitate se invocă și faptul că Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, competent potrivit legii să

stabilească prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, nu a dat publicității actul normativ prin care a stabilit acest preț mediu, ceea ce contravine art. 31 alin. (1) și (2) din Constituție, care prevede dreptul la informația de interes public și obligația autorităților publice de a asigura, potrivit competențelor ce le revin, informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Din examinarea dispozițiilor art. 97 alin. 1, 2 și 4, precum și ale art. 98 alin. 1, 2 și 4, cuprinse în titlul VI „Răspunderi și sancțiuni” din Legea nr. 26/1996 — Codul silvic, Curtea reține că acestea prevăd elementele constitutive ale infracțiunilor pe care le reglementează. În plus, art. 109 din Codul silvic menționează că „Prevederile prezentului titlu se completează cu dispozițiile Codului penal și ale Codului de procedură penală”. Față de aceste dispoziții legale nu se poate susține că în lege nu sunt prevăzute toate condițiile cerute pentru ca faptele respective să constituie infracțiune. Dimpotrivă, examinarea textelor de lege criticate prin excepția de neconstituționalitate scoate în evidență că acestea definesc în măsură suficientă infracțiunile pe care le prevăd, descriind comportamentul ilegal incriminat și stabilind în mod expres pedepsele aplicabile. Este adevărat că prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior este stabilit, în baza art. 107 alin. 1 din Codul silvic și a art. 5 din Legea nr. 81/1993, de către autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, respectiv de Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, dar această determinare se face în baza unei împuterniciri date prin lege organică, iar evaluarea pagubelor are la bază criteriile stabilite de lege (anexa nr. 1 la Legea nr. 81/1993 referitoare la evaluarea pagubelor cauzate prin tăierea, scoaterea din rădăcini, distrugerea, degradarea sau sustragerea arborilor, puieților sau lăstarilor, în cazul în care prejudiciul este produs prin fapte care, potrivit legii, constituie contravenții sau infracțiuni).

Așa cum se subliniază în punctul de vedere al Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, „prețul mediu este stabilit și calculat în raport cu parametrii prevăzuți de lege, deci în baza unui criteriu obiectiv și legal, cu înlăturarea oricărui elemente subiective sau discreționare ce ar putea conduce la încălcarea principiului legalității incriminării și supremației legii”.

În același sens a statuat Curtea Constituțională și prin Decizia nr. 2 din 10 ianuarie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 30 aprilie 1996, când, soluționând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 din Legea nr. 81/1993, pe care a admis-o în parte, s-a pronunțat și cu privire la legalitatea incriminării ca infracțiuni a faptelor prevăzute la acea dată de reglementarea legală în materie, respectiv art. 30 și 31 din

Legea nr. 2/1987 privind conservarea, protejarea și dezvoltarea pădurilor, exploatarea lor rațională, economică și menținerea echilibrului ecologic. În esență, s-a reținut că sunt satisfăcute imperativele principiului legalității pedepsei, prevăzut la art. 23 alin. (9) din Constituție, coroborat cu art. 72 alin. (3) lit. f) din legea fundamentală și principiul supremației legii. În ceea ce privește atribuția Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului de a preciza prețul în funcție de care se determină quantumul pagubei, s-a reținut că acest preț nu poate fi altul decât cel stabilit potrivit legii, deci pe baza unui criteriu obiectiv și legal, cu înlăturarea oricărei aprecieri subiective și discreționare, care ar avea semnificația încălcării principiului legalității incriminării și supremației legii. Prin decizia menționată Curtea Constituțională a mai reținut că „prin competența Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului de a stabili prețul respectiv nu se poate înțelege decât obligația acestuia de a-l calcula în raport cu parametrii prevăzuți de lege. Textul de lege nu conferă ministerului atribuția de a stabili prețul în mod subiectiv, discreționar, exclusiv în funcție de aprecierea sa, ci îi impune obligația, inerentă unui expert, de a-l calcula în mod concret, ceea ce învederează un criteriu obiectiv”. Referitor la necesitatea precizării prețurilor negociate în actul de stabilire a prețului mediu, în considerentele deciziei se precizează că teza „se justifică prin aceea că numai astfel este posibilă cenzura judecătorească a modului de calcul al prețului de către minister, ceea ce este necesar tocmai având în vedere rolul de expert pe care îl are ministerul în determinarea prețului”. Prin aceeași decizie s-a stabilit, de asemenea, că nepublicarea prețului mediu rezultat din negociere nu este o problemă de constituționalitate, deoarece principiul legalității pedepsei și supremației legii nu presupune necesitatea ca și aceste prețuri să fie publicate, prețul mediu nefiind un element constitutiv al infracțiunii, ci numai un criteriu pentru determinarea pagubei de care depinde incriminarea.

Decizia Curții Constituționale nr. 2/1996 are relevanță în cauza de față, iar cele statuate în această decizie își mențin valabilitatea, întrucât, deși textele a căror neconstituționalitate se invocă sunt diferite ca urmare a abrogării Legii nr. 2/1987 prin Legea nr. 26/1996, problema de fond este aceeași și în actuala reglementare.

Chiar în condițiile în care toate elementele constitutive ale infracțiunii sunt cuprinse în lege, apare necesară, pentru viitor, publicarea în Monitorul Oficial al României a ordinului ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului, prin care stabilește prețul mediu al metrului cub de masă lemnoasă pe picior, aceasta fiind de natură să asigure deplina precizie privind cunoașterea și aplicarea prevederii legale.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și 25 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA,

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 97 alin. 1, 2 și 4 și ale art. 98 alin. 1, 2 și 4 din Legea nr. 26/1996 — Codul silvic, ridicată de Bulzan Gheorghe și de reprezentantul Ministerului Public de la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Timișoara în Dosarul nr. 4.722/P/1997 al Curții de Apel Timișoara — Secția penală.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 februarie 1997.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,

Gabriela Dragomirescu

★

OPINIE SEPARATĂ I

Soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate ce face obiectul prezentei cauze este corectă, întrucât dispozițiile art. 97 alin. 1, 2 și 4 din Legea nr. 26/1996 — Codul silvic sunt constituționale, astfel cum rezultă din argumentele cuprinse în decizia la care se referă prezenta opinie separată. Exigențele art. 23 alin. (9) din Constituție, interpretate în lumina documentelor internaționale (art. III paragraful 2 al Declarației Universale a Drepturilor Omului; art. 15 al Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice; art. 7 paragraful 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale), sunt satisfăcute de aceste dispoziții legale, fiindcă legiuitorul a definit în mod suficient conținutul constitutiv al infracțiunilor.

Nu împărtășesc însă următoarea statuare din finalul considerentelor acestei decizii: *„Chiar în condițiile în care toate elementele constitutive ale infracțiunii sunt cuprinse în lege, apare necesară, pentru viitor, publicarea în Monitorul Oficial al României a ordinului ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului, prin care stabilește prețul mediu al metru cub de masă lemnoasă pe picior, aceasta fiind de natură să asigure deplina precizie privind cunoașterea și aplicarea prevederii legale.“*

În ceea ce mă privește, consider că există obligația legală, iar nu numai recomandarea de publicare în Monitorul Oficial al României, Partea I, a ordinului ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului prin care este stabilit prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, ordin prevăzut la art. 107 alin. 1 din Codul silvic și la art. 5 din Legea nr. 81/1993 privind determinarea despăgubirilor în cazul unor pagube produse fondului forestier, vegetației forestiere din afara fondului forestier situate pe terenurile proprietate publică și privată și economiei vânatului.

Este adevărat că, astfel cum se arată prin opinia separată a domnului judecător Kozsokár Gábor, nici un text din cuprinsul Codului silvic sau al Legii nr. 81/1993 nu dispune publicarea acestui ordin.

Cu toate acestea, publicarea ordinului ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului în Monitorul Oficial al României, Partea I, nu este condiționată de existența unei

asemenea prevederi exprese în cuprinsul Codului silvic sau al Legii nr. 81/1993, întrucât, potrivit art. 5 lit. F din Legea nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, în Partea I a acestuia se publică, între altele, *„actele normative ale organelor de specialitate ale administrației publice centrale din subordinea Guvernului, potrivit competenței lor stabilite prin lege, adoptate în vederea organizării executării legii“*. Se poate, așadar, observa că publicarea, nefiind condiționată de existența unei norme legale exprese care să dispună realizarea acesteia, este condiționată doar de o cerință care se referă la însăși substanța actului normativ, și anume necesitatea ca acel act normativ să fi fost adoptat *„în vederea organizării executării legii“* — cerință care, neîndoind, este îndeplinită în cazul ordinului ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului prin care, în baza art. 107 alin. 1 din Codul silvic și a art. 5 din Legea nr. 81/1993, se stabilește prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior.

În lipsa publicării acestui ordin, potrivit legii, în Partea I a Monitorului Oficial al României, se ajunge la situația că, astfel cum pe bună dreptate se remarcă prin opinia separată a domnului judecător Kozsokár Gábor, nici o persoană — potențial autor al unei contravenții sau al unei infracțiuni silvice — nu poate avea reprezentarea valorii pagubei ce ar putea fi cauzată de fapta sa și, în consecință, nici reprezentarea naturii contravenționale ori penale a acesteia.

Nu împărtășesc însă concluzia la care, pornindu-se de la această apreciere justă, se ajunge în menționata opinie separată, concluzie conform căreia dispozițiile art. 97 alin. 1, 2 și 4 din Codul silvic ar fi neconstituționale, sub cuvânt că legea nici nu stabilește în mod direct, ea însăși, unul dintre elementele esențiale ale infracțiunii, nici nu prevede în mod expres că actul normativ prin care acest element urmează a fi stabilit se va publica în Monitorul Oficial al României.

Consider că — **la nivelul legii** — sunt satisfăcute exigențele principiului constituțional al legalității incriminării *„Nici o pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii“* — conform art. 23 alin. (9) din Constituție], atâta timp cât, astfel cum în mod just se arată

în considerentele deciziei la care se referă prezenta opinie separată, Parlamentul a definit — în mod suficient — atât autoritatea de reglementare, cât și parametrii pe baza cărora aceasta trebuie să procedeze la efectuarea unor operațiuni matematice, în urma cărora să poată fi stabilit — în mod obiectiv, nediscreționar, **fără adăugiri la voința legiitorului** — prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior. Sunt de acord că, din punctul de vedere al tehnicii legislative, ar fi fost preferabilă indicarea concretă, prin lege, a cuantumului valorii minime a pagubei produse prin infracțiune (astfel cum în mod justificat se sugerează prin opiniile separate ale domnului judecător Costică Bulai și domnului judecător Kozsokár Gábor, trăgându-se însă concluzia neconstituționalității, pe care nu o împărtășesc), dar, pe de altă parte, înțeleg că actuala opțiune legislativă a fost determinată de dinamismul prețurilor în cadrul unei economii de piață și care este supusă reformei, dinamism imposibil de urmat prin succesive modificări legislative realizabile în același ritm.

Nu ne aflăm, așadar, în prezența unei probleme de neconstituționalitate a dispozițiilor legale, ci în prezența unei probleme de organizare a executării legii de către autoritatea însărcinată cu aceasta, problemă care însă excede atribuțiilor Curții Constituționale. Într-adevăr, potrivit art. 2 alin. (3) teza a doua din Legea nr. 47/1992, republicată, „*Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra modului de [...] aplicare a legii...*”.

Cu toate acestea, includerea în finalul considerentelor deciziei Curții Constituționale a unei statuări din care rezultă că ar fi doar recomandabilă, iar nu obligatorie, publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a ordinului ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului poate crea impresia asocierii Curții Constituționale la considerarea ca legitimă a nepublicării acestui act normativ și, pe cale

de consecință, mult mai grav, la condamnarea penală a făptuitorilor activităților infracționale prevăzute la art. 97 alin. 1, 2 și 4 din Codul silvic.

Într-adevăr, în condițiile în care aceste dispoziții legale sunt constituționale, este totuși inadmisibilă trimiterea în judecată penală și condamnarea acestor făptuitori, dacă faptele au fost săvârșite mai înainte ca Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului să fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, ordinul prin care se stabilește prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior. Și aceasta întrucât faptei astfel săvârșite îi lipsește unul dintre elementele constitutive ale infracțiunii — conform art. 10 alin. 1 lit. d) din Codul de procedură penală —, și anume acela corespunzător laturii subiective. Într-adevăr, făptuitorul nu a avut reprezentarea valorii pagubei produse prin fapta sa și, în consecință, nu a putut să prevadă rezultatul acesteia, nedistingând astfel între caracterul contravențional sau infracțional al activității sale.

Având în vedere aceste consecințe, rezultă că există obligația legală de publicare a ordinului prevăzut la art. 107 alin. 1 din Codul silvic și la art. 5 din Legea nr. 81/1993, fiindcă, în lipsa acestei măsuri de organizare a executării legii, Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului nu creează condițiile, la care este obligat prin lege, pentru aplicarea dispozițiilor de natură penală cuprinse în legislația silvică. Eventualele dificultăți produse, în cadrul unei economii de piață și aflate în reformă, de dinamismul nivelului prețului mediu pentru un metru cub de masă lemnoasă pe picior pot fi surmontate — la acest nivel normativ, inferior celui legislativ — prin modificarea periodică a ordinului prin care se stabilește acest preț, modificare publicată de fiecare dată în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 5 lit. F din Legea nr. 202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

★

OPINIE SEPARATĂ II

Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 97 alin. 1, 2 și 4 și ale art. 98 alin. 1, 2 și 4 din Codul silvic este întemeiată și ar fi trebuit să fie admisă.

Normele legale prevăzute în cele două articole sunt norme penale incomplete, în măsura în care condiționează existența infracțiunii de o anumită valoare a prejudiciului cauzat fondului silvic, valoare pe care o caracterizează ca pe un multiplu al prețului mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, fără să arate care este acest preț. Norma incriminatoare, rămasă astfel incompletă, nu poate funcționa decât dacă incriminarea este completată printr-o normă din altă lege, care să prevadă care este

prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, lege care să fie în vigoare la data săvârșirii faptei.

Suntem în prezența, în situația dată, a unor norme penale de referire, al căror specific este faptul că ele își subordonează în parte conținutul, raportându-se la reglementarea cuprinsă în altă normă, conținutul normei de referire urmând să se întrească cu elemente pe care le va procura norma complinitoare la care se adresează referirea „*Consecința este că existența normei de referire depinde de existența normei complinitoare și orice modificare a acesteia atrage, implicit, și modificarea normei de referire*”¹⁾.

Dispozițiile art. 97 și 98 din Codul silvic, ca norme de referință, nu pot exista și nu pot fi deci aplicate, atâta timp

1) Vezi Vintilă Dongoroz, Drept penal, București, 1939, pag. 92.

cât nu sunt completate printr-o normă care să stabilească prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior. Din datele existente la dosarul cauzei, în care s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, rezultă că nu există până în prezent o lege care să prevadă prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, la care textele legale incriminatoare se referă și care ar trebui să le completeze. Se arată doar că acest preț este stabilit, potrivit dispoziției din art. 5 al Legii nr. 81/1993 privind determinarea despăgubirilor în cazul unor pagube produse fondului forestier, de către Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, printr-un act care nu este publicat în Monitorul Oficial al României.

Trebuie subliniat însă că, chiar dacă un astfel de act ar exista și ar fi publicat în Monitorul Oficial al României, el n-ar putea servi la completarea normelor penale de referire menționate. Aceste norme, fiind cuprinse în Codul silvic, deci într-o lege organică, n-ar putea fi complinite decât tot printr-o dispoziție cuprinsă într-o lege organică. Altfel se încalcă dispozițiile art. 72 alin. (3) lit. f) din Constituție. Iar fără complinirea normelor prevăzute la art. 97 alin. 1, 2 și 4 și la art. 98 alin. 1, 2 și 4 din Codul silvic, acestea rămânând norme incomplete, care nu pot fi aplicate decât cu încălcarea principiului legalității incriminării, fiindcă nu poate fi aplicată o normă incriminatoare care nu prevede una dintre condițiile de existență a infracțiunii, iar fapta respectivă nu poate fi considerată incriminată.

Judecător,

prof. univ. dr. Costică Bulai

OPINIE SEPARATĂ III

Dispozițiile art. 97 alin. 1, 2 și 3, precum și ale art. 98 alin. 1, 2 și 3 din Codul silvic adoptat prin Legea nr. 26/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 93 din 8 mai 1996, sunt neconstituționale.

Art. 97 din Codul silvic incriminează *„Tăierea sau scoaterea din rădăcini, fără drept, de arbori, puieți sau lăstari din fondul forestier național sau de pe terenurile cu vegetație forestieră prevăzute la art. 6, **dacă valoarea pagubei este de peste 5 ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior** sau dacă valoarea pagubei este sub această limită, dar fapta a fost săvârșită de cel puțin două ori în interval de 2 ani,...*“.

Alin. 2 și 3 ale aceluiași articol prevăd pedepse mai mari pentru cazurile în care valoarea pagubei este de peste 20, respectiv de peste 50 de ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior.

Art. 98 din Codul silvic incriminează, pe baza aceluiași criterii și cu agravante identice, *„Furtul de arbori doborâți sau ruși de fenomene naturale, ori de arbori, puieți sau lăstari care au fost tăiați ori scoși din rădăcini, cu sau fără drept, din fondul*

Dispozițiile legale criticate de autorul excepției sunt într-adevăr neconstituționale și vor rămâne ca atare atâta timp cât nu vor fi completate în conformitate cu Constituția, iar aplicarea lor în practică, așa cum în mod regretabil organele noastre judiciare sunt obligate să o facă, împotriva opiniei lor, reprezintă o încălcare a principiului legalității incriminării. Observăm, în acest sens, că, în cauză, atât reprezentantul Ministerului Public, cât și instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, Curtea de Apel Timișoara — Secția penală, au fost de părere că aceasta este întemeiată.

Principiul legalității incriminării, deși nu este explicit prevăzut în Constituția României, este prevăzut în toate tratatele și convențiile internaționale privitoare la drepturile omului. În art. III paragraful 2 al Declarației Universale a Drepturilor Omului din 1948 se prevede că *„nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul în care ele au fost comise, nu constituiau un act delictuos potrivit dreptului național sau internațional“*. Dispoziții asemănătoare se găsesc în art. 15 al Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice, adoptat de O.N.U. la 16 mai 1966, precum și în art. 7 pct. 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptată de Consiliul Europei în 1950, pe care România a ratificat-o prin Legea nr. 30/1994. Toate aceste prevederi pot fi invocate, de asemenea, în susținerea excepției de neconstituționalitate invocate în speță.

forestier național sau de pe terenurile cu vegetație forestieră prevăzute la art. 6...“.

Rezultă din textele de lege citate că aceste infracțiuni se pot săvârși doar cu intenție. Se mai desprinde și faptul că ele sunt infracțiuni de rezultat. Pentru existența laturii obiective a acestor infracțiuni este indispensabilă constatarea producerii unei pagube materiale. Nu este suficientă nici simpla constatare a producerii pagubei, ci trebuie stabilită valoarea acesteia, dacă a depășit sau nu limita de departajare dintre contravenție și infracțiune. Or, această limită a valorii pagubei nu este determinată concret în textele de lege incriminatoare, referindu-se doar generic la valori de 5, de 20, respectiv de 50 de ori mai mari decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior.

Aceste texte de lege de incriminare se completează parțial cu dispozițiile art. 5 din Legea nr. 81/1993 privind determinarea despăgubirilor în cazul unor pagube produse fondului forestier, vegetației forestiere din afara fondului forestier situate pe terenurile proprietate publică și privată și economiei vânatului. După intrarea în vigoare a Codului silvic art. 5 din Legea nr. 81/1993 mai are aplicabilitate

doar în ceea ce privește determinarea autorității competente de a stabili prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, respectiv Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului. Se impune și precizarea că valoarea pagubei cauzate printr-o faptă incriminată ca infracțiune, ca o componentă definitorie a laturii obiective a anumitor infracțiuni, și valoarea despăgubirilor ce pot fi pretinse și acordate nu sunt neapărat identice.

Nici art. 97 sau 98 din Codul silvic și nici art. 5 din Legea nr. 81/1993 nu impun publicarea în Monitorul Oficial al României a prețului mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, stabilit de autoritatea abilitată prin lege, periodic și chiar diferențiat pentru diferite zone ale țării. În asemenea condiții, nici o persoană, potențial autor al unei contravenții sau al unei infracțiuni silvice, nu poate avea reprezentarea valorii pagubei pe care ar putea-o cauza fapta sa și dacă aceasta atrage după sine răspunderea contravențională ori penală.

Art. 97 alin. 1, 2 și 3 și art. 98 alin. 1, 2 și 3 din Codul silvic, datorită nedefinirii concrete și complete a unui element esențial al infracțiunilor pentru care stabilesc pedepse, încalcă principiul legalității incriminării, înscris în art. 23 alin. (9) din Constituție, potrivit căruia „Nici o pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii”.

În speță interesează constituționalitatea stabilirii pedepsei, respectiv a incriminării unei anumite fapte. În această privință, norma citată din legea noastră fundamentală, înainte de toate face trimitere la dispozițiile legale din partea generală a Codului penal. În aceste dispoziții putem găsi condițiile, în general, indispensabile pentru incriminarea unei anumite fapte. Punctul de pornire în orice analiză trebuie să fie definiția infracțiunii, dată la art. 17 din Codul penal, în sensul că:

„Art. 17. — Infracțiunea este fapta care prezintă pericol social, săvârșită cu vinovăție și prevăzută de legea penală. Infracțiunea este singurul temei al răspunderii penale.”

Calificarea prin legea penală a unei anumite fapte drept infracțiune presupune indicarea concretă și univocă a tuturor elementelor acesteia. Condiția incriminării doar a faptelor săvârșite cu vinovăție impune examinarea cerințelor art. 19 din Codul penal. Infracțiunile silvice putând fi săvârșite doar cu intenție, trebuie avute în vedere prevederile art. 19 alin. 1 pct. 1 lit. a) și b) din Codul penal, potrivit cărora:

„Art. 19. — [...]

1. Fapta este săvârșită cu intenție, când infractorul:

a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârșirea acelei fapte;

b) prevede rezultatul faptei sale și, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui.”

Coroborând aceste reglementări din legea penală generală cu dispozițiile legale atacate, din Codul silvic, se impune concluzia că nici un autor al unor fapte îndreptate împotriva patrimoniului forestier nu poate fi considerat că a acționat cu intenție, dacă nu a avut posibilitatea de a cunoaște acele elemente pe baza cărora putea să prevadă, și să dorească ori să accepte, rezultatul faptei sale sub aspectul valorii pagubei cauzate, element definitoriu al infracțiunii pentru a cărei săvârșire ar urma să fie tras la răspundere penală.

Condițiile și temeiurile legale ale stabilirii pedepsei nefiind îndeplinite prin formularea textelor art. 97 alin. 1, 2 și 3 și ale art. 98 alin. 1, 2 și 3 din Codul silvic, nu sunt îndeplinite nici cerințele imperative ale art. 23 alin. (9) din Constituție.

Judecător,

Kozsokár Gábor

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 29

din 23 februarie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 19 lit. d) și ale art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gheorghe Bătrânu	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 19 lit. d) și ale art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, ridicată de Societatea Comercială „Conex Bottling International” — S.R.L. Oradea în Dosarul nr. 2.154/CA/1998 al Curții de Apel Oradea.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 2 februarie 1999, în prezența reprezentantului Ministerului Public și în lipsa părților, Societatea Comercială „Conex Bottling International” — S.R.L. Oradea și Curtea de

Conturi, legal citate, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pantru data de 9 februarie 1999 și apoi pentru data de 23 februarie 1999.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 5 octombrie 1998 Curtea de Apel Oradea a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 19 lit. d) și ale art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, excepție ridicată de Societatea Comercială „Conex Bottling International” — S.R.L. Oradea. În motivarea excepției se arată că textele criticate sunt în contradicție cu art. 139 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia Curtea de Conturi exercită controlul în trei domenii privind resursele financiare ale statului și ale sectorului public, și anume cu privire la modul de formare, de administrare și de întrebuințare a acestor resurse financiare. Se apreciază că modul de formare se referă la elementele componente ale bugetul de stat, bugetului unităților administrativ-teritoriale și ale instituțiilor publice, fiind concretizat în art. 17 alin. a)–f) din Legea nr. 94/1992, în timp ce dispozițiile art. 19 lit. d) și ale art. 77 alin. (3) din aceeași lege prevăd atribuții de control asupra modului de executare și de încasare a creanțelor bugetare datorate de contribuabili persoane juridice. Această competență, prevăzută la art. 19 lit. d) și la art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992, transformă Curtea de Conturi în organ de control privind executarea creanțelor bugetare de către contribuabilii persoane juridice, competență ce depășește limitele Constituției. Se susține, de asemenea, că verificarea, în temeiul art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992, a tuturor persoanelor juridice care nu își îndeplinesc obligațiile financiare și obligarea acestora la virarea sumelor datorate, a dobânzilor și a majorărilor de întârziere constituie o activitate de control financiar privind modul de executare a creanțelor bugetare de către contribuabili, iar nu de control asupra modului de formare a resurselor financiare. Or, competența verificării și controlul asupra modului de executare a creanțelor bugetare revin, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 70/1997, Ministerului Finanțelor. În felul acesta, extinzându-se competența Curții de Conturi, s-a ajuns ca, în aceeași materie, a modului de încasare a creanțelor bugetare, să existe două organe fiscale, dintre care unul este Curtea de Conturi, cu încălcarea art. 139 alin. (1) din Constituție.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată consideră că dispozițiile art. 19 lit. d) și ale art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 prevăd atribuții de control asupra modului de executare și încasare a creanțelor bugetare datorate de contribuabili persoane juridice, atribuții ce depășesc textul și spiritul art. 139 din Constituție. Competența conferită prin art. 19 lit. d) și prin art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 transformă Curtea de Conturi în organ de control privind executarea creanțelor bugetare, iar această atribuție este stabilită prin Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 în competența organelor fiscale ale Ministerului Finanțelor.

În conformitate cu prevederile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 s-au solicitat punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților se consideră că îndeplinirea funcției de control la care se referă art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992 intră în sfera modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public ori în sfera modului de gestionare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, așa cum stabilește art. 16 alin. (1) din aceeași lege; în ipoteza prevăzută la art. 19 lit. d), controlul Curții se va putea realiza numai sub condiția ca prin acesta să nu se încalce dispozițiile art. 17 din lege. În concluzie, se consideră că art. 19 lit. d) și art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 sunt constituționale.

În punctul său de vedere Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât dispozițiile cuprinse în art. 19 lit. d) sunt în deplină concordanță cu prevederile art. 139 alin. (1) din Constituție, controlul privind formarea resurselor financiare ale statului incluzând, indiscutabil, și controlul asupra resurselor financiare ale bugetului de stat, fără deosebire de natura capitalului societății comerciale în sarcina căreia se stabilesc obligații financiare. Se susține, de asemenea, că accizele, taxele vamale, majorările de întârziere constituie surse de alimentare a bugetului de stat și, ca urmare, Curtea de Conturi, în exercitarea controlului privind formarea resurselor financiare ale statului, este competentă să verifice dacă și în ce mod persoanele juridice cărora le revin obligațiile financiare către stat își îndeplinesc aceste obligații.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

În temeiul art. 5 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale s-a solicitat opinia ministrului finanțelor în legătură cu excepția de neconstituționalitate ridicată. În opinia exprimată prin Adresa nr. 1.476 din 27 noiembrie 1998, Ministerul Finanțelor arată că „pre-

vederile art. 19 lit. d) și ale art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi se interferează cu cele ale Ordonanței Guvernului nr. 70/1997 și ale Legii nr. 30/1991, prin care sunt stabilite atribuțiile organelor de control din cadrul Ministerului Finanțelor“. Se adaugă că „Dosarul fiscal al oricărui contribuabil trebuie să cuprindă toate actele de control încheiate și toate obligațiile față de buget, indiferent de organul de control care le-a stabilit“.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, opinia Ministerului Finanțelor, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția ridicată.

Art. 19 lit. d) și art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, criticate ca neconstituționale, prevăd:

– Art. 19: *„Curtea de Conturi poate hotărî efectuarea de controale și la alte persoane juridice decât cele menționate la art. 18, care: [...]*

d) nu-și îndeplinesc obligațiile financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale și instituțiile publice“;

– Art. 77 alin. (3): *„În cazul în care abaterea cu caracter financiar constă în neîndeplinirea de către o persoană juridică din cele prevăzute de art. 18 și art. 19 a obligațiilor financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale sau instituțiile publice, colegiul jurisdicțional dispune și virarea sumelor datorate de aceasta, inclusiv a dobânzilor și majorărilor de întârziere datorate.“*

I. Critica de neconstituționalitate a art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992, care reglementează competența Curții de Conturi de a controla îndeplinirea obligațiilor financiare — către stat, unități administrativ-teritoriale și instituții publice — ale altor persoane juridice decât cele menționate la art. 18 și la art. 19 lit. a)–c) din aceeași lege, se întemeiază pe dispozițiile art. 139 alin. (1) din Constituție. Potrivit acestor prevederi constituționale *„Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public“.*

Conform art. 16 alin. (1) din Legea nr. 94/1992, care este în concordanță cu dispozițiile constituționale ale art. 139 alin. (1), *„Curtea de Conturi își exercită funcțiunea de*

control asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, precum și asupra modului de gestionare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale“. Față de această dispoziție legală, îndeplinirea obligațiilor financiare la care se referă art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992 nu poate intra în sfera administrării sau întrebuințării resurselor financiare, întrucât acestea privesc resurse constituite ce nu sunt cuprinse în sfera sintagmei *„formarea resurselor financiare ale statului și sectorului public“*, care implică stabilirea și emiterea titlurilor executorii în vederea constituirii acestor resurse, precum și urmărirea executării titlurilor. Atât emiterea titlului, cât și executarea lui se includ în sfera drepturilor ce revin statului și unităților sectorului public, în calitate de creditori, pe când îndeplinirea de către debitori a obligațiilor de plată face parte din sfera dreptului de proprietate al acestora, în temeiul căruia ei se pot opune creanței. De aceea în noțiunea de formare a resurselor financiare nu intră și îndeplinirea de către debitori a obligațiilor rezultând din titlurile executorii.

În cazul în care controlul Curții de Conturi se extinde, așa cum rezultă din susținerile autorului excepției, și asupra executării de către debitori a obligațiilor de plată, înseamnă că verificarea se îndreaptă asupra activității debitorilor în loc să privească activitatea organelor statului legată de emiterea și executarea titlurilor executorii, ca element esențial al disciplinei și politicii financiare a statului. Prin această deplasare a obiectivelor controlului se ajunge la nerealizarea scopului esențial, și anume asigurarea controlului activității organelor de stat în domeniul financiar. De altfel controlul statului asupra unităților debitoare față de bugetul de stat, nesupuse controlului Curții de Conturi, se execută de către Ministerul Finanțelor în temeiul art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 70/1997 privind controlul fiscal. Conform acestuia, *„Sunt supuși controlului fiscal, potrivit dispozițiilor prezentei ordonanțe, contribuabilii persoane fizice și juridice, române și străine, precum și asociații fără personalitate juridică, cărora le revin, potrivit reglementărilor legale în vigoare, obligații fiscale“*, iar în conformitate cu art. 4, *„În sensul prezentei ordonanțe, prin impozite se înțelege sumele datorate, potrivit legii, bugetului de stat și bugetelor locale, precum și orice alte sume care constituie venituri de natură fiscală, a căror administrare revine Ministerului Finanțelor“.*

Cele arătate se referă exclusiv la persoanele juridice care nu fac parte din sectorul public. Pentru persoanele juridice din sectorul public, potrivit art. 139 din Constituție, controlul Curții de Conturi privește și modul de administrare și utilizare a resurselor, ceea ce implică, în sensul art. 17 din Legea nr. 94/1992, îndeplinirea obligațiilor financiare la

care se referă art. 19 lit. d) din aceeași lege. Sfera sectorului public este definită de Legea nr. 94/1992 prin prevederile art. 18 lit. c)—e) și ale art. 19 lit. a)—c), care stabilesc:

— Art. 18 lit. c)—e): *„Sunt supuse controlului prevăzut de art. 17: [...]*

c) regiile autonome;

d) societățile comerciale la care statul, unitățile administrativ-teritoriale, instituțiile publice sau regiile autonome dețin, singure sau împreună, integral sau mai mult de jumătate din capitalul social;

e) organismele autonome de asigurări sociale sau de altă natură, care gestionează bunuri, valori sau fonduri, într-un regim legal obligatoriu, în condițiile în care prin lege sau prin statutele lor se prevede acest lucru“;

— Art. 19 lit. a)—c): *„Curtea de Conturi poate hotărî efectuarea de controale și la alte persoane juridice decât cele menționate la art. 18, care:*

a) beneficiază de garanții guvernamentale pentru credite, de subvenții sau de alte forme de sprijin financiar din partea statului, a unităților administrativ-teritoriale sau a instituțiilor publice;

b) administrează, în baza unui contract de concesiune sau închiriere, bunuri aparținând domeniului public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale;

c) desfășoară o activitate economică la care persoanele juridice menționate la art. 18 participă cu mai puțin de 50% la formarea capitalului social.“

În toate aceste situații statul este implicat direct și hotărâtor în însăși activitatea societăților comerciale, a instituțiilor sau a regiilor autonome la care se referă dispozițiile legale sus-menționate. Dar în ipoteza prevăzută la art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992, respectiv efectuarea de controale și la alte persoane juridice decât cele menționate la art. 18, care nu își îndeplinesc obligațiile financiare către stat, unitățile administrativ-teritoriale și instituțiile publice, statul nu are o asemenea participare, astfel încât persoanele juridice respective nu fac parte din sectorul public. Pentru considerentele arătate anterior nu se poate susține nici că obligațiile financiare, care nu sunt numai de ordin fiscal, ci pot fi și contractuale etc., intră în sfera sectorului public.

Specializarea funcțională și delimitarea atribuțiilor ce revin diferitelor categorii de autorități publice constituie o cerință constituțională ce rezultă din rigorile principiului separației puterilor în stat. De aceea competenței administrației publice, în speță a organelor din sistemul Ministerului

Finanțelor, așa cum este stabilită prin Ordonanța Guvernului nr. 70/1997, nu i se poate substitui, în ipoteza prevăzută la art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992, o altă autoritate publică, respectiv Curtea de Conturi, fără ca o asemenea situație să nu reprezinte o atingere a fundamentelor constituționale ale specializării autorităților publice, cu consecințe negative în ceea ce privește responsabilitatea acestor autorități și funcționarea serviciilor publice statale. Curtea de Conturi, în temeiul art. 18 din Legea nr. 94/1992, controlează statul și unitățile administrativ-teritoriale, în calitate de persoane juridice de drept public, cu serviciile și instituțiile lor publice, autonome sau nu.

În sfârșit, mai trebuie subliniat că acceptarea soluției legislative cuprinse în art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992 ar putea conduce, pentru identitate de rațiuni, la o interpretare, desigur exagerată, dar nu imposibilă, în sensul extinderii controlului Curții de Conturi chiar și asupra persoanelor fizice.

Față de cele arătate Curtea Constituțională urmează a admite excepția de neconstituționalitate și a constata că prevederile art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi sunt neconstituționale.

II. În ceea ce privește neconstituționalitatea prevederilor art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 185 din 17 decembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 5 februarie 1999. Prin această decizie, respingându-se excepția de neconstituționalitate, s-au reținut, în esență, următoarele: art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 cuprinde norme de procedură jurisdicțională referitoare la încălcarea legii fiscale și de executare a titlului de creanță al statului, întocmit de organul de specialitate sau de persoanele împuternicite potrivit legii, norme ce au la bază prevederile constituționale ale art. 139 alin. (2), ale art. 45 din Legea nr. 94/1992, precum și normele de drept material cuprinse în Legea nr. 69/1993 și în Legea nr. 27/1994. Dispozițiile art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 nu înfrâng art. 138 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia *„Impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asiguraților sociale de stat se stabilesc numai prin lege“*.

Cele statuate prin decizia menționată își mențin valabilitatea și în cauza de față, deoarece nu au intervenit elemente noi de natură să determine schimbarea soluției pronunțate.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 1, 2, 3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi pentru art. 19 lit. d) și cu unanimitate de voturi pentru art. 77 alin. (3),

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Comercială „Conex Bottling International” — S.R.L. Oradea în Dosarul nr. 2.154/CA/1998 al Curții de Apel Oradea și constată că prevederile art. 19 lit. d) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi sunt neconstituționale.

2. Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 77 alin. (3) din Legea nr. 94/1992, ridicată de același autor în același dosar.

Definitivă.

Obligatorie, în ceea ce privește soluția de admitere.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Pronunțată în ședința publică din data de 23 februarie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,

Gabriela Dragomirescu

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru autorizarea efectuării unei operațiuni refuzate la viza de control preventiv a Curții de Conturi

În temeiul art. 25 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României h o t ă r ă ș t e :

Articol unic. — Se autorizează efectuarea operațiunii prevăzute în ordinele de plată nr. 138—143 din 1 aprilie 1999, emise de Ministerul Industriei și Comerțului, în sumă de 82.031.174.000 lei, refuzată la viză de către Secția de control preventiv a Curții de Conturi prin Decizia nr. 16 din 8 aprilie 1999.

PRIM-MINISTRU

RADU VASILE

Contrasemnează:

Ministrul industriei și comerțului,

Radu Berceanu

Ministrul finanțelor,

Decebal Traian Remeș

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru revocarea din funcție a unui membru al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și numirea în funcție pe postul rămas vacant a altui membru

În temeiul art. 19 alin. 9 și alin. 13 lit. e) din Legea nr. 21/1999 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor,

Guvernul României hotărăște :

Art. 1. — Se revocă din funcția de membru al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor reprezentantul Curții de Conturi, domnul Anghel Iordan.

Art. 2. — Se numește în funcția de membru al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor reprezentantul Curții de Conturi, domnul Popa Ștefan.

PRIM-MINISTRU
RADU VASILE

Contrasemnează:
Președintele Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor,
Adrian Cucu

București, 3 iunie 1999.
Nr. 439.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN

privind prospectul de emisiune al certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație cod 1011

În conformitate cu prevederile Legii datoriei publice nr. 81/1999, ale Legii bugetului de stat pe anul 1999 nr. 36/1999 și ale Ordonanței Guvernului nr. 66/1994 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, republicată, cu modificările ulterioare, Ministerul Finanțelor lansează o emisiune de certificate de trezorerie cu dobândă pentru populație prin trezoreria statului, începând cu data de 8 iunie 1999.

Prin acest sistem statul protejează economiile populației de riscurile inflației și ale pieței bancare și contribuie la consolidarea încrederii în moneda națională, garantând rambursarea la scadență și plata dobânzilor aferente.

Trezoreria statului este abilitată să lanseze emisiuni de certificate de trezorerie pentru populație, scop în care ministrul finanțelor, emite următorul ordin:

ARTICOLUL 1

Forma și codul emisiunii

Certificatele de trezorerie cu dobândă pentru populație se emit în formă nominală și cuprind cuponul (matca) și certificatul de trezorerie propriu-zis.

Codul emisiunii este 1011.

rile personale deschise la băncile comerciale și la C.E.C., pe o perioadă de 90 de zile, cu subscripție în zilele de 8, 9, 10, 11, 15, 16, 17 și 18 iunie 1999. Termenul de răscumpărare a certificatelor de trezorerie este în zilele de 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15 și 16 septembrie 1999.

ARTICOLUL 2

Data emisiunii

Certificatele de trezorerie cu dobândă pentru populație se pun în vânzare în numerar și prin viramente din contu-

ARTICOLUL 3

Valoarea nominală a emisiunii

Emisiunea de certificate de trezorerie cu dobândă pentru populație este nelimitată.

ARTICOLUL 4

Valoarea nominală a certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație

Emisiunea de certificate de trezorerie cu dobândă pentru populație se efectuează prin certificate de trezorerie cu o valoare nominală de 1.000.000 lei, tipărite sub formă de certificate de trezorerie de 1.000.000 lei, 5.000.000 lei, 10.000.000 lei, 20.000.000 lei și 50.000.000 lei, pe termen de 90 de zile calendaristice.

ARTICOLUL 5

Rata dobânzii

Dobânda aferentă certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație este de 78% pe an, pentru o perioadă de subscriere de 90 de zile calendaristice, calculată după formula:

$$D = \frac{VN \times 78 \times 90}{360 \times 100},$$

în care:

D = suma dobânzii;

VN = valoarea nominală a certificatului de trezorerie.

ARTICOLUL 6

Data scadenței

Scadența emisiunii de certificate de trezorerie cu dobândă pentru populație se stabilește începând cu ziua încasării contravalorii acestora și până la data împlinirii termenului de 90 de zile calendaristice inclusiv.

ARTICOLUL 7

Închiderea emisiunii

Operațiunea de închidere a emisiunii de certificate de trezorerie cu dobândă pentru populație are loc la data de 18 iunie 1999, ora 14,00.

ARTICOLUL 8

Condițiile de răscumpărare și de plată a dobânzii

Răscumpărarea este operațiunea prin care unitățile trezoreriei statului rambursează la termenul stabilit valoarea nominală a certificatelor de trezorerie prezentate de către persoanele fizice, care au scris la emisiunile de certificate de trezorerie cu dobândă, la aceeași unitate a trezoreriei statului.

O dată cu răscumpărarea la scadență a certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație unitățile trezoreriei statului plătesc persoanelor respective și dobânzile aferente.

Operațiunile privind răscumpărarea certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație și plata dobânzilor se efectuează prin ghișeele casierilor trezoreriei statului. Data răscumpărării certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație este prima zi lucrătoare după împlinirea a 90 de zile calendaristice inclusiv.

Titularii pot prezenta certificatele de trezorerie cu dobândă pentru populație pentru răscumpărare și înaintea datei de răscumpărare, situație în care, pentru perioada de subscriere, care se calculează din ziua încasării sumei și până în ziua prezentării pentru răscumpărare exclusiv, se acordă dobânda la vedere de 10% pe an.

Certificatele de trezorerie cu dobândă pentru populație, neprezentate de titulari pentru răscumpărare în ziua stabilită, se transformă în certificate de depozit la trezoreria statului, care se răscumpără de către trezoreria statului în ziua prezentării titularului la ghișeele trezoreriei statului, astfel:

a) Certificatele de trezorerie prezentate de titulari trezoreriei statului în maximum 30 de zile de la data expirării termenului de răscumpărare vor fi răscumpărate astfel:

— pentru perioada subscrisă, 90 de zile calendaristice, se achită suma nominală a certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație plus dobânda aferentă;

— pentru perioada de maximum 30 de zile, stabilită din ziua fixată pentru răscumpărare inclusiv și până în ziua prezentării la ghișeul casieriei trezoreriei statului exclusiv, se plătește pentru suma subscrisă dobânda la vedere de 10% pe an.

b) Certificatele de trezorerie prezentate în termen de peste 30 de zile de la data stabilită pentru răscumpărare vor fi răscumpărate cu dobândă capitalizată, astfel:

— pentru perioada subscrisă, 90 de zile calendaristice, se achită suma nominală a certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație plus dobânda aferentă de 78% pe an;

— pentru perioada în care certificatele de trezorerie cu dobândă pentru populație sunt în depozit, stabilită din ziua fixată pentru răscumpărare inclusiv și până în ziua prezentării titularului la ghișeul casieriei trezoreriei statului exclusiv, se plătesc dobânda capitalizată, calculată prin aplicarea procentului de dobândă la termen, comunicat de Ministerul Finanțelor, asupra sumei rezultate din valoarea nominală, și dobânda aferentă perioadei subscrise.

ARTICOLUL 9

Regimul fiscal

Dobânzile încasate de către populație din subscrierea la certificatele de trezorerie cu dobândă pentru populație nu sunt supuse impozitării.

Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN**privind prospectul de emisiune al certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație cod 1012**

În conformitate cu prevederile Legii datoriei publice nr. 81/1999, ale Legii bugetului de stat pe anul 1999 nr. 36/1999 și ale Ordonanței Guvernului nr. 66/1994 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, republicată, cu modificările ulterioare, Ministerul Finanțelor lansează o emisiune de certificate de trezorerie cu dobândă pentru populație, prin trezoreria statului, începând cu data de 9 iunie 1999.

Prin acest sistem statul protejează economiile populației de riscurile inflației și ale pieței bancare și contribuie la consolidarea încrederii în moneda națională, garantând rambursarea la scadență și plata dobânzilor aferente.

Trezoreria statului este abilitată să lanseze emisiuni de certificate de trezorerie pentru populație, scop în care ministrul finanțelor, emite următorul ordin:

ARTICOLUL 1

Forma și codul emisiunii

Certificatele de trezorerie cu dobândă pentru populație se emit în formă nominală și cuprind cuponul (matca) și certificatul de trezorerie propriu-zis.

Codul emisiunii este 1012.

ARTICOLUL 2

Data emisiunii

Certificatele de trezorerie cu dobândă pentru populație se pun în vânzare în numerar și prin viramente din conturile personale deschise la băncile comerciale și C.E.C., pe o perioadă de 180 de zile, cu subscripție în zilele de 9, 10, 11, 16, 17 și 18 iunie 1999. Termenul de răscumpărare a certificatelor de trezorerie este în zilele de 6, 7, 8, 13, 14 și 15 decembrie 1999.

ARTICOLUL 3

Valoarea nominală a emisiunii

Emisiunea de certificate de trezorerie cu dobândă pentru populație este nelimitată.

ARTICOLUL 4

Valoarea nominală a certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație

Emisiunea de certificate de trezorerie cu dobândă pentru populație se efectuează prin certificate de trezorerie cu o valoare nominală de 1.000.000 lei, tipărite sub formă de certificate de trezorerie de 1.000.000 lei, 5.000.000 lei și 10.000.000 lei, pe termen de 180 de zile calendaristice.

ARTICOLUL 5

Rata dobânzii

Dobânda aferentă certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație este de 75% pe an, pentru o perioadă de subscriere de 180 de zile calendaristice, calculată după formula:

$$D = \frac{VN \times 75 \times 180}{360 \times 100},$$

în care:

D = suma dobânzii;

VN = valoarea nominală a certificatului de trezorerie cu dobândă.

ARTICOLUL 6

Data scadenței

Scadența emisiunii de certificate de trezorerie cu dobândă pentru populație se stabilește începând cu ziua încasării contravalorii acestora și până la data împlinirii termenului de 180 de zile calendaristice inclusiv.

ARTICOLUL 7

Închiderea emisiunii

Operațiunea de închidere a emisiunii de certificate de trezorerie cu dobândă pentru populație are loc la data de 18 iunie 1999, ora 14,00.

ARTICOLUL 8

Condițiile de răscumpărare și de plată a dobânzii

Răscumpărarea este operațiunea prin care unitățile trezoreriei statului rambursează la termenul stabilit valoarea nominală a certificatelor de trezorerie prezentate de către persoanele fizice, care au scris la emisiunile de certificate de trezorerie cu dobândă, la aceeași unitate a trezoreriei statului.

O dată cu răscumpărarea la scadență a certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație unitățile trezoreriei statului plătesc persoanelor respective și dobânzile aferente.

Operațiunile privind răscumpărarea certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație și plata dobânzilor se efectuează prin ghișeele casierilor trezoreriei statului. Data răscumpărării certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație este prima zi lucrătoare după împlinirea a 180 de zile calendaristice inclusiv.

Titularii pot prezenta certificatele de trezorerie cu dobândă pentru populație pentru răscumpărare și înaintea datei de răscumpărare, situație în care, pentru perioada de subscriere, care se calculează din ziua încasării sumei și până în ziua prezentării pentru răscumpărare exclusiv, se acordă dobânda la vedere de 10% pe an.

Certificatele de trezorerie cu dobândă pentru populație, neprezentate de titulari pentru răscumpărare în ziua stabilită, se transformă în certificate de depozit la trezoreria statului, care se răscumpără de către trezoreria statului în ziua prezentării titularului la ghișeele trezoreriei statului, astfel:

a) Certificatele de trezorerie prezentate de titulari trezoreriei statului în maximum 30 de zile de la data expirării termenului de răscumpărare vor fi răscumpărate astfel:

— pentru perioada subscrisă, 180 de zile calendaristice, se achită suma nominală a certificatelor de trezorerie cu dobândă pentru populație plus dobânda aferentă;

— pentru perioada de maximum 30 de zile, stabilită din ziua fixată pentru răscumpărare inclusiv și până în ziua prezentării la ghișeul casieriei trezoreriei statului exclusiv, se plătește pentru suma subscrisă dobânda la vedere de 10% pe an.

b) Certificatele de trezorerie prezentate în termen de peste 30 de zile de la data stabilită pentru răscumpărare vor fi răscumpărate cu dobândă capitalizată, astfel:

— pentru perioada subscrisă, 180 de zile calendaristice, se achită suma nominală a certificatelor de trezorerie

cu dobândă pentru populație plus dobânda aferentă de 75% pe an;

— pentru perioada în care certificatele de trezorerie cu dobândă pentru populație sunt în depozit, stabilită din ziua fixată pentru răscumpărare inclusiv și până în ziua prezentării titularului la ghișeul casieriei trezoreriei statului exclusiv, se plătesc dobânda capitalizată, calculată prin aplicarea procentului de dobândă la termen, comunicat de Ministerul Finanțelor, asupra sumei rezultate din valoarea nominală, și dobânda aferentă perioadei subscrise.

ARTICOLUL 9

Regimul fiscal

Dobânzile încasate de către populație din subscrierea la certificatele de trezorerie cu dobândă pentru populație nu sunt supuse impozitării.

Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

București, 3 iunie 1999.
Nr. 568.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/2178.